

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ปลากะพงขาว นับได้ว่าเป็นปลาเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่ง ทั้งนี้เพราะมีรสชาติ รสาค่อนข้างสูง และมีผู้นิยมบริโภคมาก การเลี้ยงปลากะพงขาวกระทำไ้หลายแบบ ได้แก่ การเลี้ยงในบ่อ เลี้ยงในนาุ้ง เลี้ยงในแหล่งน้ำคักแปลงและเลี้ยงในกระชัง แหล่งเพาะเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังที่สำคัญจะอยู่ในภาคใต้ โดยเฉพาะที่ ต. เกาะยอ จ. สงขลา จากการศึกษาเศรษฐกิจการผลิตและการตลาดปลากะพงขาวที่ ต. เกาะยอ โดยการสอบถามครัวเรือนที่เลี้ยงปลากะพงขาวในปี 2526/2527 จำนวน 24 ฟาร์ม พอจะสรุป ได้ดังนี้

ผู้เลี้ยงปลากะพงขาวจะซื้อพันธุ์ปลาจากสถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งแห่งชาติ จ. สงขลา ใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงประมาณ 20 เดือน ปลาที่ขายจึงมีขนาดโตถึงตัวละ 2-2.5 กิโลกรัม ในแต่ละครอบครัวจะมีสมาชิกประมาณ 5.2 คน เป็นคนในวัยทำงานโดย เฉลี่ย 3.4 คน อีก 1.8 คน อยู่ในวัยเด็กและวัยชรา ในการเลี้ยงปลากะพงขาวจะใช้ แรงงานในครอบครัวทั้งสิ้น หัวหน้าครัวเรือนประมาณร้อยละ 83.33 จบการศึกษาระดับ ประถมปีที่ 4 และไม่มีหัวหน้าครัวเรือนคนใดที่ไม่เรียนหนังสือเลย ทุกครัวเรือนต่างมี ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลากะพงขาวมาแล้วประมาณร้อยละ 50 มีประสบการณ์ในการ เลี้ยงมาแล้วเป็นเวลา 1-3 ปี หรือโดยเฉลี่ย 2.25 ปี เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของ เกาะยอเหมาะสมที่จะทำการประมงและการเลี้ยงปลากะพงขาวมาก ดังนั้นอาชีพหลักของ ชาวเกาะยอจึงได้แก่อาชีพ การเลี้ยงปลากะพงขาว ซึ่งมีประมาณร้อยละ 62.50 ของ ครัวเรือนที่เลี้ยงปลากะพงขาวทั้งหมด ในด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มปรากฏว่า ผู้เลี้ยงปลา กะพงขาวประมาณร้อยละ 45.83 จะเป็นสมาชิกกลุ่ม ชกส. แหล่งเงินกู้ที่สำคัญได้แก่ ชกส. สหกรณ์การเกษตรและองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นแหล่งเงินกู้ในระบบทั้งสิ้น อัตราดอกเบี้ยโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 13 ต่อปี

ผู้เลี้ยงประมาณร้อยละ 79.17 จะกู้เงินมาโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้ใน
กิจการเลี้ยงปลาดุกหางขาว ได้แก่ การฟื้นฟูปลา และค่าอาหารปลา ในจำนวนเงินกู้ทั้งหมด
นั้น เป็นเงินที่กู้จาก ธกส. ประมาณร้อยละ 52.38 เป็นเงินกู้จากสหกรณ์การเกษตร
ประมาณร้อยละ 30.81 และเป็นเงินกู้จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดประมาณร้อยละ 16.81

จากการศึกษาระบบการตลาดปลาดุกหางขาว พบว่า ผู้ทำหน้าที่ประกอบการค้า
ปลาดุกหางขาวได้แก่ ผู้รวบรวมในหมู่บ้าน ซึ่งทำหน้าที่เป็นพ่อค้าส่ง แผลปลา กิจการห้องเย็น
และพ่อค้าปลีก ผู้มีบทบาทในระดับตลาดภายในประเทศได้แก่ ผู้รวบรวมในหมู่บ้านหรือ
พ่อค้าส่ง และพ่อค้าปลีก ยังไม่มีขั้นตอนของการแปรรูป ดังนั้นตลาดปลาดุกหางขาวภายใน
ประเทศจึงยังคงแคบอยู่ เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการตลาดระหว่างพ่อค้าส่งและพ่อค้าปลีก
แล้วปรากฏว่า พ่อค้าส่งมีค่าใช้จ่ายการตลาดมากกว่าพ่อค้าปลีก นั่นคือ พ่อค้าส่งมีค่าใช้จ่าย
การตลาดประมาณ 1.68 บาทต่อปลาดุกหางขาว 1 กิโลกรัม หรือคิดเป็นร้อยละ 1.82 ของ
ราคาขายปลีก ส่วนพ่อค้าปลีกมีค่าใช้จ่ายการตลาดประมาณ 0.77 บาทต่อกิโลกรัม หรือ
คิดเป็นร้อยละ 0.83 ของราคาขายปลีก ค่าใช้จ่ายการตลาดที่สูงที่สุดของพ่อค้าส่งได้แก่
ค่าภาระบรรจุจำพวกเชงหรือหิ้ว ประมาณ 1.40 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.51 ของ
ราคาขายปลีก ส่วนค่าใช้จ่ายการตลาดที่สูงที่สุดของพ่อค้าปลีก ได้แก่ ค่าน้ำแข็ง ซึ่งใช้ใน
การแช่ปลาให้สดอยู่เสมอ คิดเป็นเงินประมาณ 0.48 บาท ต่อน้ำหนักปลาดุกหางขาว 1 กิโล-
กรัม หรือคิดเป็นร้อยละ 0.52 ของราคาขายปลีก พ่อค้าส่งมีกำไรจากการขายปลาดุกหางขาว
ให้พ่อค้าปลีกกิโลกรัมละ 5.69 บาท แต่พ่อค้าปลีกมีกำไรถึงกิโลกรัมละ 11.73 บาท ส่วน
เหลือจากการตลาดของพ่อค้าส่ง 7.37 บาทหรือเป็นร้อยละ 7.97 ของราคาขายปลีกและส่วน
เหลือจากการตลาดของพ่อค้าปลีก 12.50 บาท หรือเป็นร้อยละ 13.51 ของราคาขายปลีก
ดังนั้นส่วนแบ่งของผู้เลี้ยงปลาดุกหางขาวจึงเท่ากับร้อยละ 78.52 ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์สูง
พอสมควร

สำหรับผู้ทำหน้าที่การตลาดในระดับตลาดต่างประเทศ ได้แก่ แผลปลา และกิจการ
ห้องเย็น ตลาดปลาดุกหางขาวที่สำคัญ คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ และฮ่องกง เนื่องจากตลาด
ต่างประเทศนี้มีความต้องการบริโภคปลาของน้ำแข็ง มากกว่าปลาที่แช่แข็งจากห้องเย็น
ดังนั้นแผลปลาจึง เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งออกปลาดุกหางขาว

จากการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตและปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการเลี้ยงปลากระพงขาว ปรากฏว่า ปัจจัยการผลิตที่ทำให้ผลผลิตปลากระพงขาวเพิ่มขึ้น 2 ชนิด ได้แก่ ปลาเบ็ดและแรงงาน โดยปลาเบ็ดมีค่าความยืดหยุ่นต่อการผลิตเท่ากับ 0.618234 และแรงงานมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.427011 ผลรวมของค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.045 แสดงว่า ภาวะการผลิตปลากระพงขาวในปัจจุบันอยู่ในระยะผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ หมายความว่าถ้าผู้เลี้ยงใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์แล้วผลผลิตปลากระพงขาวจะเพิ่มขึ้น 1.045 เปอร์เซ็นต์เช่นกัน เมื่อเพิ่มปัจจัยผันแปร คือ อัตราปลากระพงขาวที่ปล่อย ปรากฏว่า อัตราการปล่อยปลากระพงขาวมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับผลผลิตปลากระพงขาว ย่อมแสดงว่าผู้เลี้ยงปล่อยปลากระพงขาวในอัตราที่หนาแน่นเกินไป การดูแลรักษาไม่เต็มที่ควร จึงทำให้ปริมาณปลาเหลือรอดมีน้อย ผลผลิตปลาลดลงกว่าที่ควรจะได้

ผลการศึกษาประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจจากการใช้ปัจจัย 2 ชนิด คือ ปลาเบ็ดและแรงงาน ปรากฏว่า ในสภาพการผลิตปัจจุบัน ผู้เลี้ยงมีการใช้ปัจจัยการผลิตเกินกว่าจุดที่จะทำให้ได้กำไรสูงสุด นั่นคือผู้เลี้ยงจะใช้ปลาเบ็ดในปริมาณ 150.92 กิโลกรัม/ตารางเมตร ในขณะที่ขนาดที่เหมาะสมของการใช้ปลาเบ็ดเพื่อให้ได้กำไรสูงสุดจะเป็น 109.36 กิโลกรัม/ตารางเมตร โดยสมมติให้ปัจจัยแรงงานคงที่ ณ ศักยภาพเรขาคณิตสำหรับการใช้แรงงานก็เช่นกัน ผู้เลี้ยงมีการใช้แรงงานโดยเฉลี่ย 9.65 mandays/ตารางเมตร เพื่อให้ได้กำไรสูงสุดจะต้องลดขนาดการใช้แรงงานลงเหลือ 2.66 mandays/ตารางเมตร โดยสมมติให้การใช้ปลาเบ็ดคงที่ ณ ศักยภาพเรขาคณิต

ผลการศึกษาคำนวณและผลตอบแทนจากการเลี้ยงปลากระพงขาวที่ ต. เกาะยอ ในปี 2526/2527 ปรากฏว่า ได้ผลผลิตเฉลี่ยฟาร์มละ 643.5 กิโลกรัม ขายปลากระพงขาวในราคา กิโลกรัมละ 72.63 บาท ผู้เลี้ยงจะมีกำไรสุทธิเป็น -32.85 บาท/กิโลกรัม หรือขาดทุนเป็นมูลค่า 32.85 บาท แต่เมื่อพิจารณากำไรสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดแล้ว ผู้เลี้ยงจะมีกำไร 13.12 บาท/กิโลกรัม แสดงว่าการขาดทุนของผู้เลี้ยงเป็นการขาดทุนในต้นทุนที่ประเมินขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าเสียโอกาสของแรงงานในครอบครัว

จากผลการศึกษาทั้งหมดที่กล่าวมาทำให้สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคในด้านการผลิตและการตลาดปลากระพงขาว ได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการผลิต มีปัญหาดังนี้

1.1 พันธุ์ปลา เนื่องจากปลากะพงขาวเป็นปลาที่มีราคาค่อนข้างสูง จึงทำให้เกษตรกรหันมาเลี้ยงปลากะพงขาวกันมาก แต่ปริมาณลูกปลากะพงขาวที่ทางสถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และโรงเพาะฟักของเอกชนที่ จ.สงขลา (มีเพียง 1 ราย) ผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เลี้ยง ทำให้ผู้เลี้ยงต้องไปซื้อพันธุ์ปลาจากแหล่งอื่น เช่น จากจังหวัดภูเก็ต และสตูล อันเป็นการเพิ่มต้นทุนเลี้ยงในค่านำใช้จ่ายในการซื้อพันธุ์ปลาให้สูงขึ้นอีก

1.2 อาหาร อาหารที่สำคัญของปลากะพงขาว ได้แก่ ปลาเบ็ด ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการทำประมงทะเล ยังมีราคาค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในช่วงมรสุม เรือประมงขนาดเล็กไม่สามารถออกทำการประมงได้ ทำให้ปริมาณปลาเบ็ดมีน้อย ราคาจะยิ่งสูงขึ้นไปอีก

1.3 ปลาตายมาก ในการผลิตปี 2526/2527 พบว่า ผลผลิตปลากะพงขาว มีน้อยกว่าที่ควรจะได้ สาเหตุที่ทำให้ปลาตายมากเป็นดังนี้

(1) ปัญหาน้ำเสีย เนื่องจากบริเวณรอบ ๆ ทะเลสาบสงขลามีโรงงานปลาป่น และโรงงานอุตสาหกรรมอื่น ๆ ปล่อยน้ำเสียลงในทะเลสาบ ทำให้ปลาขนาดเล็กที่ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพน้ำไม่ได้ ต้องตายไปในที่สุด นอกจากนี้ปัญหาน้ำเสียจะเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้ว ยังพบว่า อาจเกิดจากกรรมวิธีในการเลี้ยงปลากะพงขาวก็ได้ เช่น ผู้เลี้ยงให้อาหารปลาในปริมาณที่มากเกินไปเกินความต้องการของปลา ทำให้มีอาหารเหลือค้ำอยู่ในกระชัง หมักหมมจนทำให้เกิดภาวะน้ำเน่าเสีย ปลาในกระชังอาจถึงตายได้

(2) ศัตรูและโรคพยาธิ ศัตรูของปลากะพงขาวนอกจากจะเป็นสัตว์น้ำด้วยกัน เช่น ปู แล้ว มนุษย์ก็เป็นศัตรูที่สำคัญของปลากะพงขาว จากการสำรวจพบว่า มีเกษตรกรผู้เลี้ยงบางรายถูกกตัญถันแกล้งโดยใช้มีดกรีดกระชัง ทำให้ปลาหนีออกจากกระชังไป นอกจากนี้พยาธิบางชนิด เช่น เห็บน้ำหรือปลาตืด ซึ่งจะมีมากในตอนระยะที่น้ำทะเลขึ้นและมีความเค็มมาก ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ปลากะพงขาวตายได้ สำหรับโรคที่เกิดกับปลากะพงขาวจะเป็นพวกโปรโตซัว ไวรัส และแบคทีเรีย

(3) ปัญหาจากธรรมชาติ หลังจากฝนตกปลาที่เลี้ยงในกระชังจะไม่กินอาหาร เนื่องจากเมื่อฝนตกจะนำให้น้ำเปลี่ยนอุณหภูมิ และถ้าฝนตกชุกมาก ๆ ใน

ช่วงที่ปลายยังมีขนาดเล็กอยู่ ทำให้ปลาปรับตัวไม่ทัน อาจถึงตายได้

2. ปัญหาด้านการตลาด

(1) ตลาดภายในประเทศ ตลาดปลากะพงขาวภายในประเทศยังคงค่อนข้างแคบ เนื่องจากปลากะพงขาวมีราคาค่อนข้างสูง ผู้ต้องการปลากะพงขาวจึงได้แก่ ภัตตาคาร และร้านอาหาร อีกทั้งยังขาดคนกลางในการนำสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคให้แพร่หลายมากขึ้น

(2) ตลาดต่างประเทศ ตลาดปลากะพงขาวที่สำคัญได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไต้หวัน แต่เนื่องจากได้มีเกษตรกรบางรายส่งออกปลากะพงขาวไปยังประเทศมาเลเซีย จึงทำให้ประเทศมาเลเซียสามารถเลี้ยงปลากะพงขาวเป็นปลาเนื้อได้เอง ปริมาณการนำเข้าปลาเนื้อจากไทยมีแนวโน้มลดลง ซึ่งคาดว่าหากไม่มีการเร่งหาทางขยายตลาดหรือเปิดตลาดใหม่ขึ้นทดแทนแล้ว อาจทำให้การเลี้ยงปลากะพงขาวในอนาคตประสบปัญหาผลผลิตล้นตลาด อันจะทำให้ราคาปลากะพงขาวลดต่ำลงได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ถึงสภาพการใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ปรากฏว่า ผู้เลี้ยงยังใช้ปัจจัยการผลิตไม่ถูกต้องส่วนที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจหรือกำไรสูงสุด เห็นสมควรที่จะต้องปรับปรุงการใช้ปัจจัยการผลิตดังนี้

1. ในการเลี้ยงปลากะพงขาว ปัจจัยการผลิตที่มีผลกระทบต่อผลผลิตปลากะพงขาวมากที่สุดได้แก่ ปลาเบ็ด แต่ผู้เลี้ยงมีการใช้ปลาเบ็ดในปริมาณที่มากเกินไปกว่าระดับเหมาะสมที่จะได้รับกำไรสูงสุด ผู้เลี้ยงจะต้องลดปริมาณการใช้ปลาเบ็ดลง จึงจะทำให้ผู้เลี้ยงได้รับกำไรสูงสุด การที่ผู้เลี้ยงใช้ปลาเบ็ดมากเกินไปนี้ เป็นเพราะช่วงระยะเวลาที่เลี้ยงปลากะพงขาวนานถึงประมาณ 20 เดือน ทำให้ปลามีขนาดโตและกินอาหารมาก ผู้เลี้ยงเสียค่าใช้จ่ายค่าน้ำอาหารมากเกินไปกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งการลดปริมาณการใช้ปลาเบ็ดนี้อาจทำได้ โดยผู้เลี้ยงควรลดระยะเวลาในการเลี้ยงจาก 20 เดือน เป็น 8-12 เดือน ซึ่งการเลี้ยงจนถึงในระยษนี้ปลาจะมีขนาดประมาณ 0.7-1.0 กิโลกรัม ซึ่งเป็นขนาดที่ตลาดต้องการมาก

2. ปัจจัยการผลิตที่มีผลกระทบต่อผลผลิตปลากะพงขาวรองลงมาได้แก่ แรงงาน ในครัวเรือน ผู้เลี้ยงมีการใช้แรงงานในปริมาณที่มากเกินไปเกินกว่าระดับเหมาะสมที่จะได้รับกำไรสูงสุด เพื่อให้ได้กำไรสูงสุดจากการผลิต ผู้เลี้ยงจะต้องลดปริมาณการใช้แรงงานลง ทั้งนี้ เพราะขั้นตอนการเลี้ยงปลากะพงขาวไม่ยุ่งยากมาก ในการสับปลาบดปลาและให้อาหารปลา ใช้แรงงานคนเพียงคนเดียวก็พอเพียง แต่จะต้องเอาใจใส่ในการเลี้ยงให้จริงจังกว่ที่เป็นอยู่ ในเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคการเพาะเลี้ยงนี้ รัฐบาลโดยกรมประมงควรจะให้ความรู้ คำแนะนำ แก่ผู้เลี้ยงอย่างจริงจังและใกล้ชิด นอกจากนี้ยังควรจะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมของปลา และแหล่งที่เหมาะสมที่จะใช้เลี้ยงปลา เพื่อจะทำให้การเลี้ยงปลากะพงขาวได้ผลผลิตสูง

3. ผู้เลี้ยงปล่อยพันธุ์ปลากะพงขาวในอัตรามากเกินไป ทำให้เกิดความแออัด ปลาแย่งอาหารกันกิน เกิดสภาพน้ำในกระชังเลี้ยงขาคอกออกซิเจน มีปริมาณของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูง ทำให้ปลากะพงขาวอ่อนแอ ง่ายต่อการเป็นโรค ทำให้ผู้เลี้ยงประสบกับการขาดทุน ดังนั้นผู้เลี้ยงจึงควรปล่อยพันธุ์ปลากะพงขาวลดลงเหลือตามอัตราที่กรมประมงแนะนำไว้ คือในกระชังอนุบาล ประมาณ 300-500 ตัว ต่อตารางเมตร หรือ ปล่อยในกระชังเลี้ยงในอัตรา 10-20 ตัวต่อตารางเมตร นอกจากนี้จะทำให้ผลผลิตปลากะพงขาวเพิ่มขึ้นแล้ว ยังจะเป็นการลดต้นทุนการผลิตในค้ำนพันธุ์ปลาที่ใช้อีกด้วย ซึ่งการลดปริมาณพันธุ์ปลาจะมีผลต่อการลดปริมาณปลาเบ็ดโดยตรงด้วยเช่นกัน

4. เนื่องจากปลาเบ็ดเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ และมีราคาค่อนข้างสูง ดังนั้นผู้เลี้ยงควรได้มีการพิจารณาหาอาหาร เม็ดลอยนำมาใช้ทดแทนปลาเบ็ด ซึ่งอาหารเม็ดลอยน้ำมีข้อดีหลายประการ เช่น ไม่ต้องเปลืองแรงงานในการบดหรือสับปลา เก็บรักษาได้ง่ายกว่าปลาเบ็ด ลดปัญหาหน้าเสีย ลดปริมาณการสูญเสียของอาหาร โดยผู้เลี้ยงสังเกตดูลักษณะที่ปลากินอาหาร ซึ่งจะทำให้ผู้เลี้ยงทราบได้ว่า ควรเพิ่มหรือลดปริมาณการใช้อาหารในคราวต่อไป จากการทดลองเลี้ยงปลากุ้งก้ามกรามอาหารเม็ดลอยน้ำของ Chuapoehuk และ Pothisoong Thamrongsilpa ปรากฏว่า ความสามารถในการเปลี่ยนอาหารให้เป็นเนื้อ เท่ากับ 2.2 ปลากุ้งก้ามกรามมีอัตราการรอดสูงถึงร้อยละ 41.5 โดยที่ไม่มีการเปลี่ยนน้ำ

เลย เป็นเวลา 150 วัน¹⁾ แต่อย่างไรก็ตาม กรมประมงควรจะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบ ข้อดีข้อเสียของการใช้อาหารเม็ดกับการเลี้ยงด้วยปลาเบ็ดโดยละเอียด และเผยแพร่ให้ผู้เลี้ยงปลาได้ทราบอย่างทั่วถึง

๕. ปัจจุบันความต้องการปลากะพงขาวมีมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการลูกปลาของประชาชน รัฐบาลควรส่งเสริมให้จัดตั้งโรงเพาะฟักของเอกชนให้แพร่หลายขึ้น โดยรัฐจะต้องให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิควิชาการ ตลอดจนการขอความร่วมมือจากธนาคารในการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจประเภทนี้ เมื่อเอกชนเพาะพันธุ์ปลาได้แล้ว รัฐควรหาตลาดขายลูกปลาให้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับการลงทุนนี้

6. จากการที่รัฐมุ่งส่งเสริมให้เพาะเลี้ยงปลากะพงขาว ในอนาคตปริมาณปลากะพงขาวอาจจะฉุดตลาด ราคาจะต่ำลง จนอาจทำให้ผู้เลี้ยงต้องประสบภาวะการขาดทุนได้ รัฐควรเข้ามาช่วยเหลือโดยการขยายตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ปัจจุบันตลาดต่างประเทศถูกจำกัดเนื่องจากประเทศมาเลเซียซื้อลูกปลากะพงขาวขนาดเล็กจากไทย และนำไปเลี้ยงต่อเป็นปลาเนื้อ จนมีขนาดโตพอที่จะจำหน่ายได้แล้ว ทำให้ปริมาณการลี้ยงเข้าปลากะพงขาวจากไทยลดลง อีกทั้งไต้หวันซึ่งมีความสามารถในการเลี้ยงปลากะพงขาวสูง แต่ยังไม่สามารถเพาะพันธุ์ได้นำเข้าลูกปลากะพงขนาดเล็กจากไทยไป และเลี้ยงเป็นปลาเนื้อส่งออกให้กับฮ่องกง ซึ่งเป็นตลาดส่งออกปลากะพงขาวที่สำคัญของไทยอีกแห่งหนึ่ง จึงทำให้ปริมาณส่งออกปลากะพงขาว (ปลาเนื้อ) ของไทยต้องลดลง สำหรับปัญหาการส่งออกลูกปลากะพงขาวนี้ กรมประมงได้แก้ปัญหามาโดยการห้ามส่งออกลูกปลากะพงขาว แต่อย่างไรก็ตามรัฐบาลควรจะได้หาตลาดทดแทนตลาดเหล่านี้โดยขยายตลาดไปยังประเทศญี่ปุ่น ยุโรป และสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทูตพาณิชย์ ประจำประเทศต่าง ๆ ในการจัดจำหน่ายปลากะพงขาว นอกจากนี้รัฐควรศึกษาวิธีการ

¹⁾Wiang Chuapoehuk and Pothisoong Thamrongsilpa, A Preliminary Study on Pond Production of Charias batrachus (Linnaeus) Fed a Hard Pellet. Thai Fisheries Gazette (1978), pp. 313-318.

ถนอมอาหารหรือการแปรรูปปลากะพงขาวที่คุ้มกับต้นทุนการเลี้ยง ซึ่งจะเป็นวิธีแก้ปัญหา
ผลผลิตล้นตลาดได้อีกวิธีหนึ่ง ✕

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. ในปีการผลิต 2526/2527 ผลผลิตปลากะพงขาวที่ได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น
ทั้งนี้เพราะผู้เลี้ยงให้เหตุผลว่า เป็นเพราะปลากายมาก อันเนื่องจากเกิดปัญหาน้ำเสีย แต่
เมื่อสอบถามเจ้าหน้าที่ของกรมประมง ได้รับคำตอบว่า เป็นเพราะมีการลักลอบส่งลูกปลา
ออกขายต่างประเทศ เพราะได้ราคาดี ซึ่งผู้เขียนยอมรับว่าเป็นความจริง แต่ไม่มีข้อมูล
ที่แน่ชัดเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์ได้ จึงทำให้การวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อยู่ภายใต้
สมมติฐานที่ว่า ไม่มีการลักลอบส่งลูกปลาออกไปขายต่างประเทศ
2. จำนวนตัวอย่างที่ใช้ศึกษามีน้อยเพียง 24 ตัวอย่าง
3. เนื่องจากรูปแบบสมการ Cobb-Douglas แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง
ผลผลิตกับปัจจัยการผลิต ในทางปฏิบัติปัจจัยการผลิตที่มีอิทธิพลต่อผลผลิตมีหลายชนิด แต่
ปัจจัยการผลิตบางชนิดมีความสัมพันธ์กัน จึงไม่สามารถนำปัจจัยการผลิตชนิดนั้นมาใช้
วิเคราะห์ในรูปแบบสมการได้ เพราะจะทำให้เกิดปัญหา multicollinearity ดังนั้น
รูปแบบสมการที่ใช้วิเคราะห์นี้จึงไม่ได้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับปัจจัยการผลิต
ทั้งหมด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ปลากะพงขาวนับวันจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น และจะมีผู้เลี้ยงมากขึ้นเรื่อย ๆ
ซึ่งปัญหาที่ตามมาได้แก่ปัญหาเรื่องการตลาด ซึ่งยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษาไว้อย่างละเอียด สำหรับ
ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาถึงการตลาดปลากะพงขาวเฉพาะในภาคใต้ อีกทั้งควรจะได้
ศึกษาถึงปริมาณและชีพพลายของปลากะพงขาวทั้งประเทศ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลให้แก่
รัฐบาลในอันที่จะกำหนดมาตรการช่วยเหลือผู้เลี้ยงปลากะพงขาวในอนาคต นอกจากนี้
ควรจะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการเพาะเลี้ยงปลากะพงขาว
ระหว่างผู้เลี้ยงที่ซื้อพันธุ์ปลาจากหน่วยงานของรัฐบาลและจากเอกชน ว่าพันธุ์ปลาจาก
แหล่งใดจะทำให้ผู้เลี้ยงได้รับผลตอบแทนสูงกว่ากัน